

Odůvodnění Rady: Postoj Rady (EU) č. 16/2020 v prvním čtení k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie

(2020/C 441/02)

I. ÚVOD

1. Dne 2. května 2018 přijala Komise balíček návrhů týkajících se víceletého finančního rámce na roky 2021 až 2027 (VFR). Legislativní balíček obsahoval návrh nového nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se právního státu v členských státech, přičemž právním základem je čl. 322 odst. 1 písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie a článek 106a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii.
2. Dne 12. července 2018 přijal Evropský účetní dvůr k návrhu stanovisko ⁽¹⁾.
3. Evropský parlament přijal postoj v prvním čtení dne 4. dubna 2019.
4. V říjnu 2020 zahájily Rada a Evropský parlament jednání s cílem dosáhnout dohody na začátku druhého čtení. Jednání byla úspěšně završena dne 5. listopadu 2020 dosažením předběžné dohody mezi Evropským parlamentem a Radou o kompromisním znění.
5. Dne 12. listopadu 2020 zaslali předseda Rozpočtového výboru (BUDG) a předsedkyně Výboru pro rozpočtovou kontrolu (CONT) Evropského parlamentu předsedovi Výboru stálých zástupců dopis, v němž uvedli, že pokud Rada podle dohody formálně předloží Evropskému parlamentu svůj postoj, s výhradou ověření ze strany právníků-lingvistů, doporučí plenárnímu zasedání, aby byl postoj Rady přijat ve druhém čtení Evropského parlamentu beze změn.
6. Dne 16. listopadu 2020 potvrdil Výbor stálých zástupců kompromisní znění nařízení v podobě dohodnuté těmito dvěma orgány.

II. ÚVOD

7. Z výsledku jednání vyplývá, že cílem nařízení je zavést obecný režim podmíněnosti pro ochranu rozpočtu Unie, pokud porušení zásad právního státu v členském státě dostatečně přímo ovlivňuje nebo vážně ohrožuje řádné finanční řízení rozpočtu Unie nebo ochranu finančních zájmů Unie.
8. Tento mechanismus by zajistil, že veškerá přijatá opatření budou přiměřená, a poskytne nástroje k posílení ochrany konečných příjemců nebo příjemců.
9. Postup přijímání a zrušení opatření by byl rovněž v souladu se zásadami objektivit, nediskriminace a rovného zacházení s členskými státy a měl by být prováděn na základě nestranného přístupu založeného na faktech. Zejména každý členský stát dotčený postupem vedoucím k případnému přijetí opatření by měl možnost vyjádřit se ke zjištění, navrhnout nápravná opatření a předložit připomínky k přiměřenosti plánovaných opatření.
10. Prováděcí pravomoci k přijímání a zrušení opatření by byly svěřeny Radě, která by měla jednat na základě návrhu Komise.

⁽¹⁾ Dokument ST 11707/18 – Úř. věst. C 291, 17.8.2018, s. 1.

III. ANALÝZA POSTOJE RADY V PRVNÍM ČTENÍ

A. Obecné souvislosti

11. Po hlasování na plenárním zasedání vedly Evropský parlament a Rada jednání s cílem uzavřít dohodu ve druhém čtení na základě postoje Rady v prvním čtení, který by Parlament mohl schválit beze změn. Znění postoje Rady v prvním čtení plně zohledňuje kompromis dosažený mezi spolunormotvůrci.

B. Klíčové otázky

12. Hlavní body kompromisu dohodnutého s Evropským parlamentem jsou tyto:
- byla vyjasněna a posílena povaha tohoto mechanismu ve vztahu k ochraně rozpočtu Unie;
 - byly lépe vymezeny podmínky pro přijetí opatření;
 - byla zvýšena ochrana konečných příjemců a příjemců;
 - byla vymezena konkrétní úloha Evropského parlamentu;
 - byla rozšířena oblast působnosti opatření s cílem zajistit, aby se mechanismus podmíněnosti vztahoval na finanční prostředky přidělené prostřednictvím nástroje Next Generation EU a na případy, kdy je rozpočet Unie plněn prostřednictvím půjček a jiných nástrojů se zárukou z rozpočtu Unie;
 - byla zlepšena účinnost postupů pro přijímání nebo zrušení opatření;
 - bylo stanoveno, že opatření budou přijímána a zrušena prostřednictvím prováděcího rozhodnutí Rady přijatého kvalifikovanou většinou na základě návrhu Komise;
 - bylo zavedeno nové ustanovení o podávání zpráv po třech letech.

IV. ZÁVĚR

13. Postoj Rady plně odráží kompromis, jehož bylo dosaženo během jednání mezi Evropským parlamentem a Radou, které organizovala Komise. Tento kompromis je potvrzen dopisem, který dne 12. listopadu 2020 zaslali předsedovi Výboru stálých zástupců předseda Rozpočtového výboru (BUDG) a předsedkyně Výboru pro rozpočtovou kontrolu (CONT) Evropského parlamentu.
-